

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2016 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie w I Wydziale Cywilnym w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR del. Marcin Borcuch

Protokolant: Piotr Brodowski

po rozpoznaniu w dniu 12 maja 2016 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa G. B.

przeciwko K. K. (1)

o zapłatę

1. **zasądza od K. K. (1) na rzecz G. B. kwotę 100 000 (sto tysięcy) złotych wraz z:**
  - a. **odsetkami umownymi w wysokości (...) w stosunku rocznym od kwoty 50 000 (pięćdziesiąt tysięcy) złotych od dnia 26 marca 2013 roku do dnia 8 października 2014 roku;**
  - b. **odsetkami umownymi w wysokości (...) w stosunku rocznym od kwoty 50 000 (pięćdziesiąt tysięcy) złotych od dnia 16 listopada 2012 roku do dnia 8 października 2014 roku;**
  - c. **odsetkami maksymalnymi w wysokości czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym od kwoty 100 000 (sto tysięcy) złotych od dnia 9 października 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku;**
  - d. **odsetkami maksymalnymi w wysokości dwukrotności wysokości odsetek ustawowych w stosunku rocznym od kwoty 100 000 (sto tysięcy) złotych od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;**
2. **oddala powództwo w pozostałym zakresie;**
3. **zasądza od K. K. (1) na rzecz G. B. kwotę 2411,45 (dwa tysiące czterysta jedna i 45/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2 400,12 (dwa tysiące czterysta 12/100) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego;**
4. **zasądza od G. B. na rzecz K. K. (1) kwotę (...),16 (jeden tysiąc siedemset sześćdziesiąt dwa 16/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę (...),88 (jeden tysiąc sto dziewięćdziesiąt dziewięć 88/100) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego;**
5. **nakazuje pobrać od K. K. (1) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę (...),83 (pięć tysięcy dwieście jedna i 83/100) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;**
6. **nakazuje pobrać od G. B. z należności zasądzonej w punkcie 1 wyroku na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę (...),52 (dwa tysiące sześćset pięć 52/100) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;**

7. nakazuje wypłacić Skarbowi Państwa – Sądowi Okręgowemu w Warszawie na rzecz K. K. (1) kwotę 130 (sto trzydzieści) złotych;

8. nakazuje wypłacić na rzecz adw. D. P. (1) kwotę 1475,85 (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt pięć 85/100) złotych w tym podatek od towarów i usług, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 20 listopada 2013 r. powódka G. B. wniosła przeciwko pozwanemu K. K. (1) o zasądzenie kwoty 150 000 zł wraz z odsetkami umownymi od 1 października 2012 r. do 15 listopada 2012 r. od kwoty 50 000 zł w wysokości 13% rocznie oraz odsetkami umownymi od dnia 16 listopada do dnia zapłaty w wysokości 13% rocznie (pozew k. 2, 7).

Powódka podniosła, że zawarła z pozwanym trzy pisemne umowy pożyczki na łączną kwotę 150 000 zł, przy czym w każdej określono termin zwrotu pieniędzy. Pozwany pomimo upływu terminu nie zwrócił powódce pożyczonych pieniędzy. Bezskuteczne okazały się zarówno ustne jak i pisemne wezwania pozwanego do zwrotu pożyczki (uzasadnienie k. 8).

Pismem z dnia 27 stycznia 2014 r. powódka sprecyzowała żądanie w zakresie odsetek wnosząc o zasądzenie:

- odsetek w wysokości 13% od kwoty 50 000 zł za okres od dnia 1 października 2012 r. do 15 listopada 2012 r.;
- odsetek w wysokości 13% od kwoty 150 000 zł za okres od dnia 16 listopada 2012 r. do dnia zapłaty (pismo k. 25).

W odpowiedzi na pozew złożonej w dniu 14 marca 2014 r. pozwany K. K. (1) działając przez profesjonalnego pełnomocnika wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa adwokackiego. Nadto wniósł o zawieszenie postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. do czasu zakończenia postępowania prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w Płońsku pod sygn. akt Ds. 172/13.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany wskazał, że przez wiele lat był pracodawcą dla powódki, która zatrudniona była jako księgowa. K. K. (1) zwolnił powódkę dyscyplinarnie z uwagi na liczne malwersacje, które stanowią także przedmiot postępowania w sprawie o sygn. akt Ds. 172/13, w którym prokuratura bada wątek działania powódki na szkodę pozwanego oraz podrabiania i przerabiania dokumentów. K. K. (1) przyznał, że latem lub wczesną jesienią 2011 r. pożyczył od powódki kwotę 50 000 zł, jednakże została ona spłacona w dniu 29 października 2012 r., co pokwitowała G. B.. Pozwany wskazał, że dwie kopie umów datowanych na dzień 10 listopada 2011 r. mogą stanowić w zasadzie jedną umowę, bowiem nigdy nie wymagał otrzymania podpisanego egzemplarza umowy. Strona pozwana zakwestionowała prawdziwość umowy z dnia 30 września 2011 r. wskazując, że była przygotowana w pośpiechu o czym świadczyć ma tożsama data sporządzenia umowy zawarcia umowy i udzielania pożyczki oraz data zwrotu pożyczki (uzasadnienie odpowiedzi na pozew k. 41-43).

Pismem procesowym z dnia 4 lipca 2014 r. powódka za pośrednictwem pełnomocnika podtrzymała złożony pozew w całości wnosząc o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty:

- 50 000 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości 13% od dnia 1 października 2012 r. do dnia zapłaty;
- 100 000 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości 13% od dnia 16 listopada 2012 r. do dnia zapłaty.

Nadto strona powodowa wniosła o nie obciążanie jej kosztami wynikającymi z wszczęcia i prowadzenia postępowania w tym kosztami zwrotu zastępstwa procesowego ze względu na trudną sytuację życiową i materialną powódki w przypadku oddalenia powództwa. Powódka wniosła również o oddalenie wniosku pozwanego o zawieszenie postępowania. W przedmiotowym piśmie pełnomocnik powódki zwrócił się o przyznanie kosztów z tytułu

nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu na rzecz G. B. oświadczając, że nie zostały one uiszczone w całości ani w części (pismo procesowe k. 78-82).

Na rozprawie w dniu 3 września 2014 r. Sąd postanowił oddalić wniosek strony pozwanej o zawieszenie postępowania do czasu zakończenia postępowania prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w Płońsku pod sygn. akt Ds. 172/13 (e-protokół z dnia 3 września 2014 r. 00:10:00-00:10:36, skrócony k. 146). W ocenie Sądu zgłoszony wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie albowiem nie zostały spełnione przesłanki z art. 177 § 4 k.p.c.. Wynika to z tego, że postępowanie karne dotyczyło jak podnosiła strona pozwana, działania powódki na szkodę pozwanego oraz podrabiania i przerabiania dokumentów, natomiast powódka dochodzi w tej sprawie roszczenia wynikającego z umów pożyczek, a więc Sąd doszedł do przekonania, że sprawa karna nie ma wpływu na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy.

Pismem z dnia 9 grudnia 2015 r. pełnomocnik pozwanego ponownie wniósł o zawieszenie postępowania z uwagi na toczące się przed Sądem Rejonowym w Płońsku postępowanie karne w sprawie o sygn. akt II K 326/15. W ocenie pozwanego sprawa dotyczy m.in. zdarzeń tożsamyh ze stanowiącymi podstawę faktyczną roszczeń powódki. Ponadto pozwany stwierdził, że w wypadku skazania G. B. za czyny objęte zarzutami aktu oskarżenia, ustalony stan faktyczny będzie miał zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia w sprawie niniejszej, w szczególności w zakresie oceny wiarygodności twierdzeń powódki (pismo procesowe k. 297).

Na rozprawie w dniu 15 marca 2016 r. Sąd oddalił wniosek strony powodowej z dnia 9 grudnia 2015 r. o zawieszenie postępowania albowiem nie zostały spełnione przesłanki z art. 177 § 4 k.p.c.. W ocenie Sądu sprawa tocząca się przed Sądem Rejonowym w Płońsku pod sygn. akt II K 326/15 nie ma związku z niniejszym postępowaniem, gdyż nie dotyczy umów pożyczek, na których powódka opiera swoje żądanie w niniejszej sprawie. Ponadto ustalenia poczynione przez Sąd Rejonowy w Płońsku w sprawie o sygn. akt II K 326/15 nie są wiążące dla tutejszego Sądu, który samodzielnie ocenia materiał dowodowy zgromadzony w sprawie i ustala stan faktyczny (e-protokół z dnia 15 marca 2016 r. 00:08:46-00:09:00 skrócony k. 328).

W toku dalszego postępowania strony podtrzymywały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Umową pożyczki zawartą w dniu 30 września 2011 r. w P. G. B. udzieliła K. K. (1) pożyczkę w kwocie 50 000 zł. Pożyczkobiorca potwierdził odbiór pożyczki w gotówce. W umowie zapisano, że pożyczkobiorca zwróci pożyczkę do 30 września 2011 r. Nadto pożyczkobiorca zobowiązał się do zapłaty 1 000 zł miesięcznie od zaciągniętej pożyczki do dnia jej zwrotu na koniec miesiąca. Strony w umowie ustaliły, że za opóźnienie w zwrocie pożyczki, pożyczkobiorca zobowiązany będzie do zapłaty odsetek karnych w wysokości 13% w stosunku rocznym za każdy dzień zwłoki. Stosownie do postanowień umowy, odbiór pożyczki miał być pokwitowany pisemnie na odwrocie umowy. Podpis pożyczkobiorcy znajdujący się na umowie złożył pozwany K. K. (1), przy czym elementy druku umów przecinających się z podpisem K. K. (1), znajdowały się na podłożu przed złożeniem podpisu (dowód: umowa pożyczki k. 62, opinia biegłego z zakresu ekspertyzy pisma ręcznego M. F. (1) k. 191-197, ustne wyjaśnienia biegłego z zakresu ekspertyzy pisma ręcznego M. F. (1) e-protokół z dnia 7 kwietnia 2015 r. 00:02:05-00:13:05 skrócony k. 225-226).

Kolejną umową pożyczki zawartą w dniu 10 listopada 2011 r. w P. G. B. udzieliła K. K. (1) pożyczki w kwocie 50 000 zł. Pożyczkobiorca potwierdził odbiór pożyczki w gotówce, oświadczył, iż zwróci ją do 15 listopada 2012 r. Nadto pożyczkobiorca zobowiązał się do zapłaty 1 000 zł miesięcznie do 20-dnia każdego miesiąca od zaciągniętej pożyczki do dnia jej zwrotu. Strony w umowie ustaliły, że za opóźnienie w zwrocie pożyczki, pożyczkobiorca zobowiązany będzie do zapłaty odsetek karnych w wysokości 13% w stosunku rocznym za każdy dzień zwłoki. Stosownie do postanowień umowy, odbiór pożyczki miał być pokwitowany pisemnie na odwrocie umowy. Podpis pożyczkobiorcy znajdujący się na umowie złożył pozwany K. K. (1), przy czym elementy druku umów przecinających się z podpisem K. K. (1), znajdowały się na podłożu przed złożeniem podpisu (dowód: umowa pożyczki k. 63, opinia biegłego z zakresu ekspertyzy pisma ręcznego M. F. (1) k. 191-197, ustne wyjaśnienia biegłego z zakresu ekspertyzy pisma ręcznego M. F. (1) e-protokół z dnia 7 kwietnia 2015 r. 00:02:05-00:13:05 skrócony k. 225-226).

Trzecią umową pożyczki zawartą w dniu 10 listopada 2011 r. w P. G. B. udzieliła K. K. (1) pożyczki również na kwotę 50 000 zł. Pożyczkobiorca przyjął i potwierdził odbiór pożyczki w gotówce, oświadczył, iż zwróci ją do 15 listopada 2012 r. Nadto pożyczkobiorca zobowiązał się do zapłaty 1 000 zł miesięcznie do 20-dnia każdego miesiąca od zaciągniętej pożyczki do dnia jej zwrotu. Strony w umowie ustaliły, że za opóźnienie w zwrocie pożyczki, pożyczkobiorca zobowiązany będzie do zapłaty odsetek karnych w wysokości 13% w stosunku rocznym za każdy dzień zwłoki. Stosownie do postanowień umowy, odbiór pożyczki miał być pokwitowany pisemnie na odwrocie umowy. Podpis pożyczkobiorcy znajdujący się na umowie złożył pozwany K. K. (1), przy czym elementy druku umów przecinających się z podpisem K. K. (1), znajdowały się na podłożu przed złożeniem podpisu (dowód: umowa pożyczki k. 64, opinia biegłego z zakresu ekspertyzy pisma ręcznego M. F. (1) k. 191-197, ustne wyjaśnienia biegłego z zakresu ekspertyzy pisma ręcznego M. F. (1) e-protokół z dnia 7 kwietnia 2015 r. 00:02:05-00:13:05 skrócony k. 225-226).

Umowy pożyczki z dnia 10 listopada 2011 r. zostały wykonane na tego samego rodzaju papierze stanowiącym ten sam wkład w podajniku i na tym samym urządzeniu wykonawczym, którym nośnikiem tworzącym tekst jest atrament. Umowa pożyczki z dnia 30 września 2011 r. została wykonana tym samym środkiem kryjącym – atramentem, co umowy pożyczki z dnia 10 listopada 2011 r., jednak na innym papierze, który nie stanowił wkładu w podajniku razem z papierem, na którym zostały wykonane umowy pożyczki z dnia 10 listopada 2011 r. (dowód: opinia biegłego z zakresu badań dokumentów U. K. k. 255-261).

W momencie udzielania pożyczek pozwanemu, G. B. zatrudniona była w przedsiębiorstwie należącym do K. K. (1) na stanowisku księgowej, w tym czasie działalność gospodarcza prowadzona przez pozwanego przechodziła problemy finansowe. Wcześniej, od 2004 r. powódka pracowała na stanowisku sekretarki. Powódka prowadziła również działalność gospodarczą pod firmą (...) polegającą na sprzedaży detalicznej odzieży w sklepie stacjonarnym (działalność prowadzona była w okresie od 1 października 2009 r. do dnia 29 października 2012 r.). G. B. jeździła również na duże targi w P.. Prowadząc działalność gospodarczą powódka uzyskiwała obrót miesięczny rzędu 15 000 – 20 000 zł. Przychód jaki osiągnęła powódka z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej wynosił w 2010 r. 13 678,50 zł, natomiast dochód 1 578 zł, w 2011 r. 14 250,60 zł, natomiast dochód 125,60 zł, w 2012 r. 106 400 zł, natomiast dochód 210 zł. (dowód: wydruk z systemu (...) k. 178, zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej k. 179, zaświadczenie o numerze identyfikacyjnym REGON k. 180, zeznania świadka A. K. e-protokół z dnia 24 października 2014 r. 00:07:45-00:11:30 skrócony k. 157-158, zeznania świadka Ł. B. e-protokół z dnia 24 października 2014 r. 00:11:30-00:31:29 skrócony k. 158-159, zeznania świadka H. S. e-protokół z dnia 15 marca 2016 r. 00:09:38-00:17:40 skrócony k. 158-159, zeznania podatkowe PIT 36 zdeponowane kasie pancерnej pod poz. 120 k. 174, zeznania świadka H. S. e-protokół z dnia 15 marca 2016 r. 00:09:38-00:21:29 skrócony k. 328-329, zeznania powódki G. B. e-protokół z dnia 15 marca 2016 r. 00:21:29-01:12:40 skrócony k. 329-333).

Powódka G. B. na prowadzonym w (...) Banku (...) S.A. rachunku bankowym gromadziła środki finansowe i otwierała lokaty, które następnie zamykała i z których to lokat również pochodziły kwoty przekazywane K. K. (1) tytułem pożyczek. Dnia 18 maja 2010 r. powódka otworzyła lokatę na 10 000 zł, którą następnie zamknęła 9 listopada 2010 r. W dniu 5 lipca 2010 r. G. B. otworzyła lokatę na 20 000 zł, którą zlikwidowała 4 sierpnia 2010 r.

Dnia 9 października 2010 r. powódka otworzyła lokatę na 25 000 zł, którą następnie zamknęła 9 listopada 2010 r. W dniu 6 kwietnia 2010 r. G. B. otworzyła lokatę na 10 000 zł, która wygasła 5 października 2010 r. Dnia 4 sierpnia 2010 r. powódka otworzyła lokatę na 25 000 zł, którą następnie zamknęła 9 listopada 2011 r. W dniu 9 grudnia 2011 r. G. B. otworzyła lokatę na 20 000 zł, którą zerwała w dniu 10 stycznia 2012 r. Dnia 27 lipca 2011 r. powódka otworzyła lokatę na 25 000 zł, którą następnie zamknęła 10 listopada 2011 r. W dniu 22 września 2011 r. G. B. otworzyła lokatę na 25 000 zł, w dniu 27 września 2011 r. dokonała z niej dwóch wypłat po 15 000 i 5 000 zł. Również w dniu 27 września 2011 r. powódka zerwała lokatę założoną w dniu 22 września 2011 r. (dowód: historia rachunku k. 96-113, zestawienie operacji k. 348-355).

W dniu 27 września 2011 r. G. B. przelała ze swojego rachunku bankowego na rzecz Zakładu (...) kwotę 475,58 zł tytułem: PHU (...) (...) P. ul. (...) wezwanie nr (...) (dowód: historia rachunku k. 96-113).

Dnia 4 i 12 października 2011 r. G. B. wypłaciła z rachunku bankowego kwoty po 10 000 zł. W tym samym dniu przelała w imieniu PHU (...) na rzecz (...) kwotę 800 zł tytułem opłaty rejestracyjnej AGENT C numer (...) oraz na rzecz (...) S.A. kwotę 8 403,71 zł tytułem faktury VAT nr (...) (dowód: historia rachunku k. 96-113).

Powódka ze swojego rachunku bankowego w dniu 10 listopada 2011 r. dokonała przelewu środków pieniężnych do ZUS na kwoty 246,08 zł, 171,06 zł, 1007,74 zł, 2006,68 zł, na rzecz komornika sądowego P. T. na kwotę 579,22 zł tytułem :K. K. ul. (...) (...) (...) W. akta sprawy (...) 622/11, sygn. III W 827/11” (dowód: historia rachunku k. 96-113).

G. B. w dniu 26 stycznia 2012 r. przelała ze swojego rachunku bankowego na rzecz Burmistrza Miasta Ł. kwotę 5 056 zł tytułem: PHU (...) (...) (...) P. ul. (...) podatek od nieruchomości w Ł. nr ew. (...) (...) (...) - (...) -4 rata za 2011 r. (dowód: potwierdzenie przelewu k. 95).

Dnia 31 stycznia 2012 r. G. B. przelała ze swojego rachunku bankowego na rzecz M. F. (2) kwotę 15 000 zł tytułem: K. K. (1) (...) (...) W., Ul. (...) Wpłata (dowód: potwierdzenie przelewu k. 85).

W dniu 17 kwietnia 2012 r. G. B. przelała ze swojego rachunku bankowego na rzecz (...) S.A. kwotę 5000 zł tytułem: PHU (...) (...) (...) P. ul. (...) -ra Nr (...) (dowód: potwierdzenie przelewu k. 84).

Dnia 17 maja 2012 r. G. B. przelała ze swojego rachunku bankowego na rzecz (...) Zakład (...) kwotę 1000 zł tytułem: PHU (...) (...) (...) P. ul. (...) -ra Nr (...) (dowód: potwierdzenie przelewu k. 83).

W dniu 29 października 2012 r., ostatnim dniu pracy powódki w przedsiębiorstwie pozwanego K. K. (3) G. B. pokwitowała odbiór pożyczki zaciągniętej przez pozwanego w wysokości 50 000 zł. Ponadto K. K. (1) z tytułu zaciągniętych pożyczek spłacił powódce łączną kwotę 24 000 zł tytułem prowizji. Prowizja spłacana była przez pozwanego miesięcznie poprzez dodawanie do kwoty wynagrodzenia przeważnie dodatkowych kwot 1 000 zł, była też kwota 2 000 zł w listopadzie oraz kwota 3 000 zł w grudniu (dowód: pokwitowanie odbioru pożyczki k. 44, zeznania świadka A. K. e-protokół z dnia 24 października 2014 r. 00:07:45-00:11:30 skrócony k. 157-158, zeznania świadka Ł. B. e-protokół z dnia 24 października 2014 r. 00:11:30-00:31:29 skrócony k. 158-159, zeznania powódki G. B. e-protokół z dnia 15 marca 2016 r. 00:21:29-01:12:40 skrócony k. 329-333, zeznania pozwanego K. K. (1) e-protokół z dnia 15 marca 2016 r. 01:14:57-01:41:35 skrócony k. 334-336).

Wezwaniem datowanym na dzień 25 stycznia 2013 r., wysłanym w dniu 31 stycznia 2013 r. na adres zamieszkania pozwanego, G. B. wezwała K. K. (1) do zapłaty kwoty 150 000 zł z tytułu pożyczonej gotówki zgodnie z zawartymi umowami pożyczek w dniach 30 września 2011 r. oraz 10 listopada 2011 r. zaznaczając, że termin zwrotu gotówki minął odpowiednio w dniach 30 września 2012 r. oraz 15 listopada 2012 r.. G. B. zakreśliła pożyczkobiorcy termin 7 dni na spłatę zobowiązania wraz z odsetkami w kwocie 4 576,725 za opóźnienie w płatności, obliczonych na dzień 25 stycznia 2013 r.. Wezwanie zostało odebrane przez K. K. (1) osobiście w dniu 11 lutego 2013 r. (dowód: wezwanie do zapłaty k. 13, potwierdzenie nadania k. 15, potwierdzenie odbioru k 14-14v, zeznania powódki G. B. e-protokół z dnia 15 marca 2016 r. 00:21:29-01:12:40 skrócony k. 329-333).

Wezwaniem datowanym na dzień 25 stycznia 2013 r., wysłanym w dniu 30 stycznia 2013 r. na adres prowadzonej przez pozwanego działalności gospodarczej G. B. wezwała K. K. (1) do zapłaty kwoty 150 000 zł z tytułu pożyczonej gotówki zgodnie z zawartymi umowami pożyczki w dniach 30 września 2011 r. oraz 10 listopada 2011 r. zaznaczając, że termin zwrotu gotówki minął odpowiednio w dniach 30 września 2012 r. oraz 15 listopada 2012 r. G. B. zakreśliła pożyczkobiorcy termin 7 dni na spłatę zobowiązania wraz z odsetkami w kwocie 4 576,725 za opóźnienie w płatności, obliczonych na dzień 25 stycznia 2013 r.. Wezwanie zostało odebrane przez K. K. (1) osobiście w dniu 7 lutego 2013 r. (dowód: wezwanie do zapłaty k. 16, potwierdzenie nadania k. 18, potwierdzenie odbioru k 17-17v, zeznania powódki G. B. e-protokół z dnia 15 marca 2016 r. 00:21:29-01:12:40 skrócony k. 329-333).

Prokuratura Rejonowa w Płońsku w dniu 11 lutego 2013 r. wydała postanowienie o wszczęciu śledztwa pod sygn. Ds. 1725/13 w sprawie przywłaszczenia pieniędzy przez G. B. na rzecz właściciela firmy (...) w P. przy ul. (...) tj. o czyn z art. 284 § 2 k.k. W dniu 27 maja 2015 r. Prokuratura Rejonowa w Płońsku skierowała do Sądu Rejonowego w Płońsku

akt oskarżenia przeciwko G. B. oskarżonej o czyn z art. 284 § 2 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. polegający na przywłaszczeniu powierzonego jej mienia w postaci pieniędzy w kwocie 143 220,87 zł dokonując nieprawidłowych i nielegalnych transferów środków pieniężnych na rachunki bankowe syna Ł. B. oraz matki H. S. na szkodę (...); a także podrobieniu czterech umów i aneksu o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawierając je w imieniu K. K. (1) bez jego zgody i wiedzy z (...) Sp. z o.o. (dowód: zawiadomienie o wszczęciu śledztwa k. 45, akt oskarżenia k. 315-322).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie wymienionych wyżej niekwestionowanych przez strony dokumentów, a także dowodów z opinii biegłych sądowych z zakresu ekspertyzy pisma ręcznego M. F. (1) oraz z zakresu badań dokumentów U. K., a także ustnych wyjaśnień biegłego z zakresu ekspertyzy pisma ręcznego M. F. (1) z dnia 7 kwietnia 2015 r. Podstawę ustaleń Sądu stanowiły zeznania świadka A. K., jak również częściowe zeznania świadków H. S. i Ł. B. oraz częściowe zeznania powódki G. B., a także pozwanego K. K. (1).

W ocenie Sądu opinie biegłych sądowych z zakresu ekspertyzy pisma ręcznego M. F. (1) oraz z zakresu badań dokumentów U. K. zostały sporządzone rzetelnie w oparciu o całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, zgodnie z zasadami wiedzy i doświadczenia zawodowego biegłych. Opinie w swojej treści są precyzyjne oraz logiczne. Biegły M. F. (1) w ustnych wyjaśnieniach złożonych na rozprawie w sposób wyczerpujący i rzeczowy odniósł się do zarzutów stawianych sporządzonej przez niego opinii, potwierdzając tym samym prawidłowość jej sporządzenia.

W ocenie Sądu należało dać wiarę zeznaniom świadków H. S., Ł. B., A. K. oraz powódki G. B., a także pozwanego K. K. (1) w zakresie okoliczności przytoczonych w ustalonym stanie faktycznym albowiem w tej części dotyczyły one faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, wzajemnie się potwierdzały lub uzupełniały, a nadto znajdowały potwierdzenie w innych dowodach zgromadzonych w sprawie.

Jeżeli chodzi o zeznania świadka Ł. B. oraz H. S. w zakresie, rejestracji pożyczek udzielanych powodowi w czarnym zeszytce oraz sporządzania dwóch umów pożyczki na kwotę 50 000 zł, to w ocenie Sądu są one niewiarygodne. Istnienie zeszytu oraz rejestracji w nim pożyczek udzielanych pozwanemu przez powódkę nie zostało potwierdzone w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. W zakresie zeznań na okoliczność sporządzenia umowy, to świadek Ł. B. wiedzę o tym zdarzeniu posiada z relacji powódki i nie był uczestnikiem sporządzania umowy, a więc uznać należało, że zeznania w tym zakresie jego zeznania są niewiarygodne.

Niewiarygodne są również zeznania powódki G. B. dotyczące prowadzenia zeszytu, w którym zapisywała pożyczki udzielane pozwanemu oraz spłaty tych zobowiązań w wysokości 50 000 zł, co miało zostać pokwitowane w dniu 29 października 2012 r. na oddzielnej kartce papieru. Wskazać ponownie trzeba, że istnienie czarnego zeszytu nie zostało udowodnione. Jak wskazał świadek Ł. B. miały on się znajdować w posiadaniu pozwanego. Powódka zaś twierdziła, że był on przechowywany w miejscu prowadzenia przez nią działalności gospodarczej. Skoro zaś nie udowodniono istnienia zeszytu, trudno jest wnioskować o istnieniu innych wierzytelności, na których spłatę miała zostać przekazana kwota 50 000 zł. Przyjąć zatem należało, że ową sumą spłacono jedną z pożyczek na 50 000 zł potwierdzoną umową.

Jeżeli chodzi o zeznania pozwanego K. K. (1) to Sąd nie dał wiary jego zeznaniom w zakresie okoliczności związanych z przywłaszczeniem przez powódkę kwoty 600 000 zł, które miały zostać przelane z konta firmowego pozwanego na konto prywatne powódki, okoliczności jakoby jedna z umów pożyczek z dnia 10 listopada 2011 r. stanowiła kopię przeznaczoną dla pozwanego oraz okoliczności dokonywania przez powódkę przelewów ze swojego rachunku w zamian za pieniądze otrzymane od pozwanego w gotówce. Wskazać należy, że pozwany na powyższe okoliczności nie przedstawił żadnych dowodów. Ponadto w postępowaniu karnym, powódce postawiono zarzut przywłaszczenia kwoty 143 220,87 zł, a nie blisko 600 000 zł. Logicznym działaniem pożyczkobiorcy jest to, że zachowuje on dla siebie kopię umowy. Tłumaczenie pozwanego, że w zaufaniu i pośpiechu pozostawił kopię umowy powódce nie zostało w żaden sposób przez niego udowodnione. Stąd też uznać należało, że zeznania w tym zakresie są niewiarygodne.

W pozostałym zakresie zeznania wskazanych świadków oraz stron nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy dlatego nie były brane pod uwagę przy ustalaniu stanu faktycznego.

Jeżeli chodzi o zeznania świadka A. K. to Sąd dał im wiarę całości. Świadek relacjonował zdarzenia, których był uczestnikiem. Jego zeznania są logiczne oraz rzetelne, jak również znajdują potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powódka swoje roszczenie wywodziła z zawartych z pozwanym pisemnych umów pożyczek, jednej z dnia 30 września 2011 r. oraz dwóch z dnia 10 listopada 2011 r. Pozwany przyznał okoliczność zawarcia jednej umowy pożyczki w dniu 10 listopada 2011 r. oraz fakt jej całkowitej spłaty, co miała potwierdzić powódka w dniu 29 października 2012 r. Twierdził, że umowa z dnia 30 września 2011 r. została mu podłożona do podpisu, przy czym z całą pewnością powódka nie wydała mu pieniędzy bowiem nie była w stanie posiadać takich środków finansowych, wątpliwości poddał również datę spłaty pieniędzy określoną na ten sam dzień co data sporządzenia umowy. Jeżeli chodzi o umowy pożyczek z dnia 10 listopada 2011 r. to pozwany wskazał, że złożone do akt sprawy umowy stanowią tą samą umowę pożyczki, przy czym jeden egzemplarz stanowi własność pozwanego, który w zaufaniu powierzył powódce i nie żądał jego wydania.

Jak stanowi art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Zgodnie z § 2 przytoczonego przepisu mowa pożyczki, której wartość przenosi pięćset złotych, powinna być stwierdzona pismem.

Pożyczka jest umową, na podstawie której dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego przedmiot pożyczki, a biorący zobowiązuje się zwrócić przedmiot pożyczki w pieniądzu o tej samej wartości lub w rzeczach tego samego gatunku i takiej samej jakości. Pożyczka jest umową, przy której podobnie jak przy umowie sprzedaży dochodzi do zmian w obrębie prawa własności przedmiotu umowy. Z ekonomicznego punktu widzenia pożyczka zbliża się do użyczenia. Skutkiem umowy użyczenia jest prawo biorącego do korzystania w ustalonym okresie z cudzej rzeczy. Przy użyczeniu jednak rzecz oddana do używania nie przechodzi na własność biorącego, a po jej upływie biorącego obciąża obowiązek zwrotu jej przedmiotu (Kidyba Andrzej (red.), Gawlik Zdzisław, Janiak Andrzej, Kopaczyńska-Pieczniak Katarzyna, Koziół Grzegorz, Niezbecka Elżbieta, Sokołowski Tomasz, Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część szczególna., LEX Nr 462796).

Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie o sygn. akt I ACa 904/14 (Wykonanie umowy pożyczki) Umowa pożyczki jest umową konsensualną, fakt wydania przedmiotu pożyczki osobie pożyczkobiorcy dla istnienia węzła prawnego z pożyczkodawcą nie jest zdarzeniem niezbędnym. Sam obowiązek wydania przedmiotu pożyczki, jaki ciąży na pożyczkodawcy, jest konsekwencją uprzednio zawartego porozumienia w tej sprawie. Co do zasady o wykonaniu pożyczki można mówić, gdy pożyczkobiorca uzyskał własność przedmiotu pożyczki bądź gdy stworzono mu prawną możliwość wykorzystania przedmiotu pożyczki, tak jak to może czynić właściciel rzeczy. Kodeksowa definicja pożyczki wskazuje zatem, że świadctwem dającego pożyczkę jest przeniesienie na własność biorącego m.in. pożyczkę określonej ilości pieniędzy i wykonanie tego świadczenia dający pożyczkę powinien udowodnić w procesie cywilnym. Dopiero wówczas zasadne staje się oczekiwanie od biorącego pożyczkę, że udowodni on spełnienie swego świadczenia umownego, tj. zwrot pożyczki (LEX nr 1789978). Tak więc, w procesie związanym z wykonaniem umowy pożyczki powód jest zatem zobowiązany udowodnić, że strony zawarły umowę pożyczki, a także, że przeniósł na własność biorącego pożyczkę określoną w umowie ilości pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku. Natomiast biorący pożyczkę powinien wykazać wykonanie swego świadczenia w postaci zwrotu tej samej ilości pieniędzy albo tej samej ilości rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 18 czerwca 2015 r. sygn. akt I ACa 33/15, LEX nr 1789954).

Przepis art. 720 § 2 k.c. wymaga aby przy określonej wartości pożyczki umowa została stwierdzona pismem. Ustawodawca posłużył się określeniem "stwierdzenie pismem", a nie zawarcie umowy w formie pisemnej. Powyższe wskazuje, że chodzi o istnienie pisma stwierdzającego, że umowa została zawarta. Sama umowa może być więc zawarta w formie dowolnej, nawet ustnie, fakt jej zawarcia powinien być natomiast potwierdzony pismem (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 9 kwietnia 2013 r. I ACa 901/12 LEX nr 1315736). Forma pisemna dla umowy

pożyczki została zastrzeżona w przepisie art. 720 § 2 k.c. jedynie dla celów dowodowych (art. 74 k.c.) (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 9 sierpnia 2013 r. sygn. akt I ACa 259/13 LEX nr 1363280).

Niewątpliwie w niniejszej sprawie koniecznym było ustalenie, czy strony procesu zawierały umowy pożyczek, w jakiej liczbie, oraz czy pozwany zwrócił pożyczone pieniądze. Przy czym zgodnie z regułami określonymi w art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. na powódce spoczywał ciężar wykazania, iż strony łączyła umowa pożyczki i że powódka spełniła świadczenie wynikające z tej umowy przekazując pozwanemu kwotę uzgodnioną w umowie, a także że ustalony termin zwrotu pożyczki minął, zaś na pozwanym, w przypadku ustalenia iż doszło do zawarcia umowy pożyczki, spoczywa ciężar udowodnienia, że pożyczka została zwrócona.

Mając na uwadze materiał dowodowy zgromadzony w sprawie Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że niewątpliwie G. B. oraz K. K. (1) zawarli ze sobą trzy pisemne umowy pożyczki, jedną w dniu 30 września 2011 r. oraz dwie w dniu 10 listopada 2011 r., każdą na kwotę 50 000 złotych. Powódka zgodnie z zawartymi umowami pożyczek przekazała pozwanemu pieniądze w łącznej kwocie 150 000 zł. Powódka posiadała środki na ten cel między innymi ze zlikwidowanych lokat bankowych oraz oszczędności przechowywanych w domu. Pozwany zobowiązał się do zwrotu pieniędzy uzyskanych od powódki na podstawie przedmiotowych umów pożyczek, jednak w toku procesu udowodnił, że zwrócił powódce jedynie kwotę 50 000 zł, co wynika z podpisanego przez powódkę pokwitowania z dnia 29 października 2012 r..

Zaznaczyć należy, że pozwany K. K. (1), potwierdził fakt zawarcia z powódką jednej umowy pożyczki w dniu 10 listopada 2011 r. oraz podniósł, że została ona całkowicie spłacona. Powódka zaś zaprzeczyła, by doszło do spłaty którejkolwiek z pożyczek potwierdzonych umową, zaznaczyła natomiast, że z kwoty 50 000 zł, którą otrzymała od pozwanego pokryła inne pożyczki udzielone przez powódkę pozwanemu w związku z zapłatą jego zobowiązań, które to miały być szczegółowo zapisane w zeszycie z czarną okładką.

Strona pozwana od początku kwestionowała autentyczność zaoferowanych przez powódkę pisemnych umów twierdząc, że zostały one wytworzone przez powódkę poprzez naniesienie treści umowy na kartki papieru podpisane in blanco przez K. K. (1). Dopuszczone w sprawie opinie biegłych wykluczyły twierdzenia pozwanego i jednoznacznie potwierdziły, że podpisy złożone pod umowami pożyczki należą i były osobiście wykonane przez G. B. oraz K. K. (1), co więcej, w miejscach w których podpisy przecinały się z nadrukiem wykonanym atramentem z drukarki, nakreślone były „na powierzchni umowy i atramentu” co pozwala wnioskować, że umowa wydrukowana została zanim naniesiono na nią podpisy. Nadto umowa z dnia 30 września 2011 r. została sporządzona na innym rodzaju papieru, niż umowy z dnia 10 listopada 2011 r., które wykonane zostały na tym samym papierze. Wniosek jest zatem taki, że sporządzone przez strony umowy są autentyczne, natomiast umowy z dnia 10 listopada 2011 r. powstały w jednym, zbliżonym do siebie czasie.

Pozwany wskazywał przy tym, że umowa zawarta w dniu 30 września 2011 r. nie może być prawdziwa, bowiem data sporządzenia umowy oraz umówiona data spłaty pożyczki są takie same. W jego ocenie świadczy to o nieprawdziwości umowy, przygotowaniu jej w pośpiechu oraz podłożeniu do podpisu przez powódkę wraz z innymi dokumentami. Podkreślić należy, że brak ustalenia terminu zwrotu pożyczki w ocenie Sądu, czy też błędne jego określenie nie uniemożliwia kwalifikowania umowy jako umowy pożyczki, albowiem do jej essentialia negotii nie należy określenie terminu zwrotu przedmiotu pożyczki tylko wprowadzenie do jej treści postanowienia o obowiązku zwrotu. Strony mogą bowiem swobodnie zdecydować, kiedy - w braku określenia terminu zwrotu pożyczki - powstanie obowiązek jej zwrotu (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 21 maja 2015 r. sygn. akt V ACa 72/15, Lex Nr 1793823). Tym samym brak zawarcia w umowie pożyczki lub błędne określenie terminu jej zwrotu nie powoduje jej nieważności, jak również w przedmiotowej sprawie nie może świadczyć o jej nieprawdziwości. Owszem można na tej podstawie twierdzić o przygotowaniu umowy w pośpiechu lub braku staranności, jednak pozostaje to bez znaczenia dla sprawy, bowiem nie świadczy o nieprawdziwości, czy też nieważności umowy. Wiadomo bowiem, z wiedzy i doświadczenia Sądu, że w umowach niejednokrotnie zdarzają się omyłki pisarskie, natomiast od woli stron zależy w jaki sposób problem zostanie rozwiązany, a w przypadku braku porozumienia znajdą zastosowanie odpowiednie regulacji z Kodeksu cywilnego. Podkreślić nadto należy, że pozwany nie wykazał żadnym dowodem, iż umowa, którą podpisał

miała mu zostać podłożona przez powódkę. Tłumaczenie, iż ufał on powódce i był u niej jako u księgowej dość rzadko, nie może zasługiwać na uwzględnienie. Pozwany jako doświadczony przedsiębiorca realizujący różne przedsięwzięcia biznesowe z pewnością analizuje przedstawione mu do podpisu dokumenty, a przynajmniej powinien je analizować. Ponadto w ocenie Sądu już sam charakterystyczny układ umowy zwróciłby uwagę pozwanego na treść podpisywanego dokumentu, a więc zupełnie niewiarygodne są twierdzenia, że umowa została pozwanemu podłożona do podpisu z innymi dokumentami i nie był świadomy tego co podpisuje.

Nie ulega wątpliwości, że strony mogą określić termin zwrotu pożyczki, nadając umowie pożyczki charakter umowy zawartej na czas oznaczony. W przedmiotowej sprawie uznać należy, że umowa pożyczki zawarta w dniu 30 września 2011 r. zawierała omyłkowy zapis co do terminu zwrotu pożyczki. Wynika to z tego, że powódka przyznała, iż błędnie oznaczyła datę zwrotu pożyczki, przy czym według powódki intencją stron był zwrot pożyczki do dnia 30 września 2012 r.. Jednak pozwany zaprzeczył tym okolicznościom, oraz temu jakoby w ogóle zawarł umowę pożyczki. Wobec tego należało przyjąć, że termin zwrotu pożyczki wynikającej z umowy z dnia 30 września 2011 r. nie został przez strony określony. W takiej sytuacji Sąd przyjął zgodnie z przepisem art. 723 k.c., że dłużnik obowiązany będzie do zwrotu pożyczki w ciągu sześciu tygodni po wypowiedzeniu przez dającego pożyczkę.

Pozwany podniósł, że złożone do akt sprawy umowy z dnia 10 listopada 2011 r. stanowią tą samą umowę pożyczki, przy czym jeden egzemplarz należy do pozwanego, albowiem w zaufaniu powierzył go powódce i nie żądał jego wydania. W tym przypadku to na powódzie ciążył obowiązek udowodnienia wywodzonego twierdzenia. Zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy przesądza, że umowy z dnia 10 listopada 2011 r. zostały sporządzone na tym samym papierze pochodzącym z jednego podajnika oraz w ten sam sposób – drukarką atramentową, co świadczy o sporządzeniu umów w krótkich odstępach czasu, a nawet tego samego dnia. Na wiarę w tym zakresie zasługują zeznania powódki, która stwierdziła, że umowy z dnia 10 listopada 2011 r. zostały sporządzone w tym samym dniu, również świadkowie w sprawie zeznali o istnieniu trzech umów pożyczki, w tym dwóch zawartych w dniu 10 listopada 2011 r. W ocenie Sądu nie można dać wiary twierdzeniom pozwanego, jakby dwie umowy pożyczki stanowiły dwa egzemplarze tej samej umowy z dnia 10 listopada 2011 r., z których jeden egzemplarz należy do K. K. (1). Po pierwsze powód w tej kwestii nie sprostął ciężącemu na nim ciężarowi dowodu albowiem nie przedstawił na poparcie swojego stanowiska jakichkolwiek wiarygodnych dowodów. Po drugie wątpliwe jest aby powód jako doświadczony przedsiębiorca bezgranicznie ufał powódce będącej pożyczkodawcą i pozostawił jej swój egzemplarz umowy pożyczki. W takiej sytuacji na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego należało stwierdzić, że pozwany K. K. (1) zawarł z powódką G. B. w dniu 10 listopada 2011 r. dwie umowy pożyczki na kwoty po 50 000 zł.

Rację należy przyznać stronie pozwanej, która podnosiła, że aby doszło do skutecznego zawarcia umowy pożyczki, konieczne jest wydanie pożyczkobiorcy określonej sumy pieniędzy. W przedmiotowym procesie pozwany K. K. (1) zarzucił, że powódka nie mogła posiadać łącznej kwoty 150 000 zł, z której to mogła udzielić powodowi pożyczki, przyznał jednak, że G. B. posiadała odpowiednie środki finansowe w kwocie 50 000 zł by udzielić mu pożyczki w dniu 10 listopada 2011 r. Pozwany podnosił, że z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej powódka nie osiągała dochodu lecz ponosiła straty, w związku z czym nie była w stanie zgromadzić odpowiednich funduszy na pożyczki dla pozwanego. W pierwszej kolejności należy wyraźnie podkreślić, że K. K. (1) podpisując umowy pożyczek potwierdził w nich, że otrzymał od powódki kwoty wskazane w umowach, a więc Sąd uznał, że pozwany otrzymał od powódki pożyczki w wysokości 150 000 zł. Z dostarczonej przez powódkę historii rachunku bankowego, wynika że G. B. z prywatnego rachunku dokonywała spłaty zobowiązań pozwanego i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, na kwoty sięgające kilkuset złotych, jak również kilku i kilkunastu tysięcy (np. 15 000 zł na rzecz M. F. (2)). Nadto w czasie bezpośrednio poprzedzającym podpisanie umów pożyczek G. B. zamykała posiadane lokaty bankowe i wypłacała środki z rachunku bankowego np. w dniu 27 września 2011 r. (przed udzieleniem pożyczki z dnia 30 września 2011 r.) powódka dokonała dwóch wypłat z lokaty na kwoty 15 000 zł i 5 000 zł, by ostatecznie zamknąć lokatę na której pozostało 5 000 zł uzyskując w ten sposób kwotę 25 000 zł. Podobne zdarzenie miało miejsce w dniu 9 listopada 2011 r. oraz 10 listopada 2011 r., a w więc przed udzieleniem pożyczek w dniu 10 listopada 2011 r., kiedy to powódka dwukrotnie dokonała likwidacji lokat i wypłaty środków z rachunku na łączną kwotę 50 000 zł. Zgodnie z wiarygodnym oświadczeniem powódki, potwierdzonym dowodem ze świadków, pieniądze te zostały przeznaczone

na pożyczki dla K. K. (1). Zgromadzona w sprawie dokumentacja podatkowa wskazuje na to, że powódka osiągała dochód z prowadzonej działalności gospodarczej i nie ponosiła straty. Również świadkowie w sprawie zeznali, że obrót z działalności gospodarczej powódki sięgał 10 000 – 20 000 złotych.

Bezsporny w sprawie był fakt przekazania powódce w dniu 29 października 2012 r. przez pozwanego kwoty 50 000 zł. Został on stwierdzony pisemnym oświadczeniem, jak również zeznaniem świadka. Spornym okazało się jednak z jakiego tytułu nastąpiło przekazanie owej kwoty, bowiem G. B. twierdziła że jest to spłata zobowiązań zaewidencjonowanych w zeszycie z czarną okładką, natomiast pozwany twierdził, że spłacił nią pożyczkę zaciągniętą w dniu 10 listopada 2011 r. Bez wątplenia powódka realizowała ze swojego rachunku w imieniu powoda przelewy środków pieniężnych tytułem spłaty zobowiązań K. K. (1), między innymi miała je traktować jako pożyczki udzielane pozwanemu, które ewidencjonowała w zeszycie z czarną okładką. W owym zeszycie miały być ewidencjonowane również pożyczki udzielanie przez powódkę pozwanemu w mniejszych kwotach. Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie oraz sprzeczne zeznania świadków i powódki, pozwoliły Sądowi na przyjęcie, że te twierdzenia stanowią jedynie taktykę procesową, która miała na celu uzyskanie korzystnego rozstrzygnięcia w sytuacji gdyby przyjąć, że pokwitowanie dotyczyło innych umów pożyczek niż tych będących przedmiotem sprawy. Jednak te twierdzenie powódki były zupełnie niewiarygodne.

Oświadczenie z dnia 29 października 2012 r. zawiera jedynie stwierdzenie pokwitowała odbioru pożyczki zaciągniętej u powódki przez pozwanego w wysokości 50 000 zł. Nie określa przy tym, której z zaciągniętych pożyczek. Wątpliwości co do tego stanu rzeczy nie usuwają również stanowiska stron podtrzymywane w toku procesu. Zgodnie z art. 451 § 3 k.c. w braku oświadczenia dłużnika lub wierzyciela spełnione świadczenie zalicza się przede wszystkim na poczet długu wymagalnego, a jeżeli jest kilka długów wymagalnych – na poczet najdawniej wymagalnego.

Z uwagi, na fakt, że pożyczka z dnia 30 września 2011 r. posiadała w umowie datę zwrotu określoną na 30 września 2011 r., należało przyjąć, że termin zwrotu pożyczki nie został przez strony określony (723 k.c.). W takiej sytuacji Sąd przyjął, że powódka wezwaniem do zapłaty wypowiedziała umowę pożyczki z dnia 30 września 2011 r.. Wobec tego, że pozwany odebrał wezwanie do zapłaty w dniu 11 lutego 2013 r., należało przyjąć, że tego dnia nastąpiło wypowiedzenie umowy pożyczki. W takiej sytuacji przyjmując ustawowy termin 6 tygodni na spłatę zobowiązania Sąd uznał, że pozwany powinien zwrócić pożyczone pieniądze do dnia 25 marca 2013 r., a więc pożyczka stała się wymagalna z dniem 26 marca 2013 r.

Jeżeli chodzi o pożyczki z dnia 10 listopada 2012 r. to zgodnie z postanowieniami umowy, termin ich zwrotu przypadał na dzień 15 listopada 2012 r., dlatego stały się one wymagalne z dniem 16 listopada 2012 r. Wobec tego należało przyjąć, że pozwany zwrócił powódce 50 000 zł jako spłatę jednej z pożyczek zaciągniętych w dniu 10 listopada 2011 r. (art. 451 § 3 k.c.).

Biorąc pod uwagę powyższe konstatacje Sąd doszedł do przekonania, że należy zasądzić od K. K. (1) na rzecz G. B. kwotę 100 000 zł, z tytułu niespłaconych pożyczek zaciągniętych przez pozwanego K. K. (1) na podstawie umowy pożyczki z dnia 30 września 2011 r. oraz jednej z dwóch umów pożyczki podpisanych 10 listopada 2011 r..

W niniejszej sprawie żądaniem strony powodowej objęte było również zasądzenie odsetek umownych w wysokości 13% od dnia 1 października 2012 r. do dnia zapłaty od kwoty 50 000 zł oraz od dnia 16 listopada 2012 r. do dnia zapłaty od kwoty 150 000 zł.

Zgodnie z art. 359 § 1 k.c. odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu. Stosownie do § 2¹ art. 359 k.c. w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2016 r. maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych (odsetki maksymalne). Przed zmianą tego przepisu do dnia 31 grudnia 2015 r. odsetki maksymalne nie mogły przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego.

Wedle art. 359 § 2² k.c. jeżeli wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej przekracza wysokość odsetek maksymalnych, należą się odsetki maksymalne.

Podkreślić również należy że zgodnie z uchwałą nr 6/2014 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 8 października 2014 r. od dnia 9 października 2014 r. stopa kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego wynosi 3,00 %.

Mając na uwadze powyższe Sąd doszedł do przekonania, że powódce należą się odsetki umowne, które wynikają z dokonanych pomiędzy stronami czynności prawnych. Odsetki określone zostały przez strony w umowach pożyczek z dnia 30 września 2011 r. oraz 10 listopada 2011 r. w wysokości 13% w stosunku rocznym.

Jak już wyżej ustalono zwrot pożyczki z dnia 30 września 2011 r. powinien nastąpić do 25 marca 2013 r., a więc pożyczka stała się wymagalna z dniem 26 marca 2013 r. Niespłacona pożyczka z dnia 10 listopada 2012 r. zgodnie z postanowieniami umowy powinna zostać zwrócona do dnia 15 listopada 2012 r., a więc stała się wymagalna z dniem 16 listopada 2012 r. W takiej sytuacji powódce należały się odsetki umowne od dnia 26 marca 2013 r. w zakresie kwoty pożyczonej na podstawie umowy z dnia 30 września 2011 r., oraz od dnia 16 listopada 2012 r. w zakresie kwoty wynikającej z umowy z dnia 10 listopada 2011 r.. W takiej sytuacji do dnia 8 października 2014 r. powódce należały się odsetki umowne w wysokości 13 % w stosunku rocznym.

Z uwagi na fakt, że od dnia 9 października 2014 r. maksymalne odsetki umowne mogły wynosić 12 % (3% x 4), należało zasądzić na rzecz powódki od kwoty 100 000 zł od dnia 9 października 2014 r. odsetki maksymalne w wysokości czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym albowiem wysokość odsetek umownych przekracza wysokość odsetek maksymalnych.

Zgodnie z art. 359 § 2¹ k.c. w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2016 r. maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych. Od dnia 1 stycznia 2016 r. wysokość odsetek ustawowych wynosi 5% w stosunku rocznym, dlatego też maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej wynosi 10%. Wobec tego od dnia 1 stycznia 2016 r. koniecznym było zasądzenie na rzecz powódki od kwoty 100 000 zł odsetek maksymalnych w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych w stosunku rocznym albowiem wysokość odsetek wynikająca z umów przekraczała wysokość odsetek maksymalnych.

W pozostałym zakresie powództwo G. B. podlegał oddaleniu jako bezzasadne.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. uznając, że w związku z częściowym uwzględnieniem żądań koszty powinny być stosunkowo rozdzielone. Zaznaczyć na początku należy, że powódka w sprawie została zwolniona od kosztów sądowych w całości oraz posiadała ustanowionego z urzędu pełnomocnika procesowego.

G. B. była reprezentowana w sprawie przez profesjonalnego pełnomocnika ustanowionego z urzędu, którego wynagrodzenie obliczone stosownie do § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013, Nr 461 t.j. z późn. zm.) wyniosło 3600 zł oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa - substytucji. Łączny koszt procesu po stronie powódki wyniósł 3617 zł.

Pozwany K. K. (1) poniósł w niniejszej sprawie koszt zaliczek na poczet opinii biegłego w łącznej kwocie 1800 zł (przy czym z zaliczki wykorzystano kwotę 1670 zł), koszt opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz koszt zastępstwa procesowego w kwocie 3600 zł obliczony stosownie do § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013, Nr 461 t.j. z późn. zm.). Łączny koszt procesu po stronie pozwanej wyniósł 5287 zł.

Wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie stanowiła kwota 150 000 zł, przy czym na rzecz strony powodowej zasądzono 100 000 zł. Powódka wygrała zatem proces w 66,67 %, a przegrała w 33,33 %. Zatem z łącznej kwoty

poniesionych kosztów procesu wynoszącej 3617 złotych należał jej się zwrot od pozwanego w kwocie 2411,45 złotych w tym kwota 2 400,12 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Z kolei pozwany K. K. (1) względem G. B. wygrał sprawę w 33,33 %, a więc z kwoty 5287 złotych należał mu się zwrot od powódki w kwocie 1762,16 zł złotych w tym kwota 1199,88 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Orzekając o kosztach tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa, Sąd za podstawę przyjął przepis art. 113 ustawy o kosztach w sprawach cywilnych, zgodnie z którym kosztami sądowymi, których nie miała obowiązku uiścić strona, Sąd obciąża jej przeciwnika, stosując odpowiednio zasady obowiązujące przy zwrocie kosztów procesu określone w art. 98-110 k.p.c..

Oplata od pozwu w przedmiotowej sprawie wyniosła 7 500 zł oraz nie została uiszczona przez żadną ze stron. Tymczasowo ze Skarbu Państwa pokryto także koszt opinii biegłych, który wyniósł 317,35 zł. Łącznie koszty tymczasowo obciążające Skarb Państwa wyniosły 7 817,35 zł.

Stosownie do wyniku postępowania pozwany powinien ponieść nieuiszczone koszty sądowe w kwocie 5211,83 złotych (7817,35 zł x 66,67%) (art. 113 ust. 1 u.k.s.c.), natomiast z należności zasądzonej na rzecz powódki należało pobrać tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych kwotę 2605,52 złotych (7817,35 zł x 33,33%) (art. 113 ust. 2 u.k.s.c.).

W punkcie 7 wyroku Sąd nakazał wypłacić ze Skarbowi Państwa – Sądowi Okręgowemu na rzecz K. K. (1) kwotę 130 zł na podstawie art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych tytułem różnicy pomiędzy wydatkami pobranymi, a wydatkami należnymi.

Sąd nakazał wypłacić na rzecz adw. D. P. (2) kwotę 1475,85 w tym podatek od towarów i usług, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu, w części jaka powinna obciążyć powódkę, która została zwolniona z kosztów sądowych w całości.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w wyroku.